

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 265/2022-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľiek 1/ [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a 2/ [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených JUDr. Katarínou Andráš Leškovou, advokátkou, Plzenská 2, Prešov, proti postupu Okresného súdu Prešov v konaní sp. zn. 4T/97/2014 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľky sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 24. marca 2022 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v trestnom konaní, v ktorom sú poškodené. Okrem toho žiadajú, aby bolo okresnému súdu prikázané konať bez zbytočných prietahov s tým, že každej z nich bude priznané finančné zadostučinenie 5 000 eur.

II.

2. Na okresnom súde bola v auguste 2014 podaná obžaloba pre prečin zanedbania povinnej výživy, ktorého sa mal dopustiť voči poškodeným sťažovateľkám ich otec. Dlh na výživnom si sťažovateľky v trestnom konaní uplatnili ako nárok na náhradu škody. Okresný súd na hlavných pojednávaniach ešte v priebehu roka 2014 a na začiatku roka 2015 vykonal všetky dôkazy potrebné na zistenie toho, či si obžalovaný plnil vyživovaciu povinnosť. Odvtedy riešil otázku jeho zdravotného stavu a napokon na základe viacerých posudkov uznesením z 29. mája 2019 trestné konanie pre zdravotný stav obžalovaného prerušil a v konaní nepokračoval ani potom, ako sťažovateľky 18. decembra 2020 okresnému súdu predložili znalecký posudok zo septembra 2020.

3. Dňa 15. marca 2022 okresný súd zistil, že obžalovaný otec sťažovateľiek 11. marca 2022 zomrel. Preto uznesením zo 17. marca 2022, ktoré bolo doručené 1. apríla 2022 sťažovateľke 1 a 23. marca 2022 sťažovateľke 2 a ktoré nadobudlo právoplatnosť 24. marca 2022, trestné stíhanie proti obžalovanému otcovi sťažovateľiek zastavil, keďže podľa § 9 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené proti tomu, kto zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho.

III.

4. Sťažovateľky zvyrazňujú, že o obžalobe sa koná viac ako sedem rokov. Podľa sťažovateľiek okresnému súdu nič nebránilo v tom, aby ukončil dokazovanie a rozhodol. Podľa sťažovateľiek sudca nepochopiteľne čakal na znalecký posudok z iného trestného konania a následne nesprávnym uznesením z 29. mája 2019 konanie prerušil a nereagoval ani na znalecký posudok z roku 2020, z ktorého podľa sťažovateľiek vyplýva, že nie je dôvod na to, aby bolo konanie ďalej prerušené. Sťažovateľky zvyrazňujú, že obžalovaný súdom manipuluje, a keďže nepocítil žiadnu ujmu za svoje neprípustné konanie, cíti sa byť neohrozený a ďalej pokračuje v páchaní trestnej činnosti.

IV.

5. Jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv (IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (██████████ proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

6. Namietané konanie na okresnom súde právoplatne skončilo 24. marca 2022, teda v deň, keď sťažovateľky podali ústavnú sťažnosť. Popritom už od smrti obžalovaného nebolo možné konštatovať akýkoľvek stav právnej neistoty sťažovateľiek, keďže už vtedy bolo zrejmé, že trestné stíhanie inak ako jeho zastavením skončiť nemôže. Právna neistota sťažovateľiek v otázke prípadného trestného postihu obžalovaného a prípadného priznania náhrady škody v trestnom konaní v čase podania ústavnej sťažnosti objektívne nebola daná. V čase podania ústavnej sťažnosti k namietanému porušovaniu práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom súdu už nemohlo dochádzať, a preto je námietka porušenia týchto základných práv zjavne neopodstatnená. Preto bola ústavná sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2022

Peter Straka
predseda senátu